

Jelentés az Óbudai Kinizsi Barlangkutató Csoport 1975
megrendezett barlangkutató expedíciójáról és tábora

Barlangtani Intézet
D - 1975 - 9.
* Könyvtára *

Barlangkutató taborunkat 1975. év augusztus 8-24-ig tartottuk meg a Jászvafőtől ÉK-i irányban 10 km-re levő 604 m magas Nagyoldal tetején.

Kutatótáborunk célja a tekintélyes kiterjedésű Nagyoldal egyetlen zsombolyának /kútszerű aknabarlangjának/ feltérása volt.

Célunk volt, hogy a barlangot 15-20 m mélységben elzáró törmelék egy részének kitermelésével egy 250-300 m mély aknabarlangot tárjunk fel, amely feltételezhetően egy vízszintes barlangrendszerbe torkollik. További célkitűzéseink voltak: a barlang tetején levő, kb. 7 éves ácsolat kicserélése, a barlangban talált régészeti anyag összegyűjtése, a környéken újabb barlangok felderítése és feltérása.

A résztvevők száma 40 fő volt, az expedíciót 36 vendég látogatta meg.

A tábor lebonyolítása:

A tábor megrendezését 2 hónapos előkészítő munka előzte meg. Körülbelül 3 tonnányi felszerelésünket a perkupai "Dózsa" MGTSZ Dutra traktora szállította fel a táborhelyre.

Táborunkat a zsombolytól 300 méterre levő Lyány-réten állítottuk fel 10 db lakósátorból, 1 db konyha- és 1 db ételkészítősátorból. A tábor ételmezését közös konyhával oldottuk meg. Különösen nagy problémát jelentett, hogy a Nagyoldalon nincs forrás, ezért a tábor vízszükségletének fedezésére a 13 km távolságra levő Szelcepusztáról kellett a vizet szállítani.

Augusztus 9-én, szombaton kezdtük el a termelés megkezdéséhez szükséges előkészítő munkákat. A barlang tetején lévő ácsolat ki-

cserélése egy napot vett igénybe. További két nap alatt a két db "Csonka" típusu aggregátort helyeztük üzembe, valamint a tábori élet és a feltárás kényelmessé és biztonságossá tételéhez szükséges egyéb munkákat végeztük el. A bontási munkálatok megkönnyítésére beállított árammoghajtású csőrlőnek kb. 20 m mélységből kellett a 200 kg-os hordókat felhuzni. A bontást napi 2x6 órás váltott műszakban végeztük 3 napon keresztül, ekkor az egyik aggregátor-áramfejlesztő része leégett. A meghibásodott részt kicseréltük, de egy félórás üzemeltetés után zárlat miatt ismét leégett.

2 napos kényszerpihenő következett, melyet terepbejárásra, tájékozási gyakorlatokra használtunk fel. A tábor résztvevőit két csoportban kutatták át a Nagyoldali és környékét. Az egyik csoport Szelcepusztától DK-re az erdőben eddig ismeretlen, tekintélyes szárájú víznyelő barlangot talált, melynek elejét törmelék torlaszolta el. Rövid bontás után egy 3 m mély aknába jutottak be, melynek alján szintén törmelék zárta el a továbbvezető utat. Időhiány miatt abbahagytuk a további feltárást, de a jövőben ezzel a barlanggal is kívánunk foglalkozni, mivel véleményünk szerint egy kb. 5 km. hosszú, eddig ismeretlen Kopolya-barlangrendszer víznyelőjét találtuk meg. Ezenkívül több kisebb zombolyt találtunk, melyek további kutatását az elkövetkezendő évekre tervezzük.

Az elromlott aggregátorok megjavítására 2 villanyszerelőt küldött az Aggteleki Cseppkőbarlang igazgatója, Budapestről is érkeztek szakemberek, de a hibát nem sikerült kiküszöbölni.

A Nagyoldali zomboly bontására új módszert dolgoztunk ki. Mivel gépeink használhatatlanná váltak, kénytelenek voltunk a termelést kézi erővel folytatni. A 200 kg-os hordók 20m mélységből való felhuzása rendkívüli fizikai megterhelést jelentett még a legedzettebb kutatók számára is, ezért naponta csak egy 3-10 órás műszakot tudtunk lebonyolítani. A hordók kihuzása 14-17 embert, a barlangban

való bontás 5-6 embert, egyéb feladatok ellátása 10 főt vett igénybe, így a tábor minden részvevője el volt foglalva.

Augusztus 21-én táborunk fordulóponthoz érkezett. Bartha László sporttársunk egy kő kiemelése után üregre bukkant, melyből érezhető lökésekkel jött a huzat. Mintegy 4 órás megfeszített munkával sikerült annyira kitágítani a járatot, hogy az időközben a táborba érkezett Ruzsonyi Gábor és Várkonyi Péter MTI fotóriporterek előtt fent említett tagtársunk bebujt az ujjonnan megnyílt barlangszakaszba. A járat az omladék tetején ferdén 8-10 m mélységig vitt le, de itt újabb szűkület zárta el az utat. Ennek a bontásához azonnal hozzakezdtünk, de egy sajnálatos baleset miatt abba kellett hagynunk a feltáró munkát. Lóky Gábor csoporttársunk a felfedezés izalmában rosszul kötötte magára a kötelet, és ezért ereszkedés közben 20 m mélységbe zuhant. Eszméletét nem vesztette el, külső sérülések nyomait nem láttuk rajta, de erős fájdalmakról panaszkodott. A barlangból 25 perc alatt hordággal kiemeltük, és 2 óra alatt hordágyon a tábor összes lakójának részvételével leszállítottuk a Jósvalón már várakozó mentőautóhoz. A mentősök sporttársunkat egy kísérvél együtt a kazincbarcikai kórházba szállították. Az alaposabb vizsgálat megállapította, hogy csak kisebb zúzódásokat szenvedett, egy nap múlva már a kórházat is elhagyhatta.

A táborvezető úgy döntött, hogy a hátralevő 2 napon a barlangban több munkát nem engedélyez, mert félt volt, hogy a pszichikai megérzéskódítás után újabb baleset fog bekövetkezni. Így a barlang további feltárását az 1976-os kutatótáborra hagytuk.

Eredményként könyvelhetjük el, hogy a zomboly feltehető továbbjutásának küszöbét átléptük és egy jelentős viznyelőt találtunk a Nagyoldalon.

Számunkra nagy jelentőségű eredmény továbbá, hogy körülbelül egy éve ujjonnan szervezett csoportunk tagjai a táborban még jobban összebarátkoztak, közösségünk megerősödött.

Ezúton is köszönetet mondunk minden szervnek és magánszemélynek, aki a táborunk lebonyolításához segítséget nyújtott, különösen az Országos Természetvédelmi Hivatalnak, az Óbudai Szeszgyárnak, az Aggteleki Cseppkőbarlang igazgatójának, a Budapesti Konzervgyárnak, és a Magyar Televíziónak.

Budapest, 1975. szept. 15.

Groma Levente
Groma Levente

ÓBUDAI SZESZGYÁR
KINIZSI SPORTKÖZPONT
Bp. III., Folyamőr-ú. 9-11

Adankó Péter
Adankó Péter

táborvezető helyettes

táborvezető
barlangkutató cs. vezető

Az 1975. évi nagyvoldali barlangkutató expedíció résztvevői

1. Adamkó Péter - táborvezető
  2. Groma Levente - táborvezető helyettes

  3. Balogh Gyula
  4. Bartha László
  5. Bartucz András
  6. Demeter Károly
  7. Egyed István
  8. Gellért János
  9. Grátz Endre
  10. Gurdon Miklós
  11. Heincz László
  12. Károly Gábor
  13. Huszár Gyula
  14. Kardos Andrea
  15. Kolbe Gábor
  16. Kómar Katalin
  17. Komornik Katalin
  18. Kornei András
  19. Kovács György
  20. Kövesdi Alajos
  21. Láng Kénia
  22. Lócai Gábor
  23. Márton Géza
  24. Márton Zsolt
  25. Mertz Anna
  26. Nagy Katalin
  27. Nagy Sándor
  28. Naszádos László
  29. Nyári Béla
  30. Pétery Balázs
  31. Pétery Kristóf
  32. Révi Géza
  33. Sniezek István
  34. Südi Eszter
  35. Szabó Miklós
  36. Szollár József
  37. Tóth Zsuzsa

  38. Varga Kinga
  39. Vendégheg Árpád
  40. Vincze Gábor
- látogatók:
1. Berényi Lajos
  2. Gáboros Miklós
  3. Germán Erzsébet
  4. Groma Géza
  5. Groma János
  6. Groma Katalin
  7. Izápy Gábor /VITUKI/
  8. Kádár Attila
  9. Kékedi Zoltán
  10. Kerekes László
  11. Szakács Péter
  12. Mészáros Károly
  13. Ruzsonyi Gábor /MTI/
  14. Szobolányi Ervin
  15. Szücs László
  16. Varkonyi Péter /MTI/
  17. Wehovszky Erzsébet /VITUKI/
- + 19 NDK- beli barlangkutató